

Daluso 'Dutch Basic-modellen XL en XXL'

Echt aluminium

De kop van dit artikel is dubbelzinnig. Daluso is een nieuwe fabrikant van luidsprekers en is gevestigd in Echt, waarbij de naam een samenvoeging is van Design Aluminium Soundsystems. Op de VAD-Show van oktober j.l. stond ontwerper en eigenaar van Daluso te demonstreren. De redactie sprak uitvoerig met hem en het geluid was dermate goed dat het naar meer smaakte. Met een test in HVT's testkamer als gevolg.

Ontwerper Ed Doggen is als chemisch analist jarenlang betrokken geweest in het productieproces bij een automobielfabrikant in het zuiden des lands. Zo'n vijftien jaar geleden werkte hij op de afdeling kwaliteitsbewaking, ISO-certificering en zo, en later als productietechnicus specifiek gericht op oppervlaktebehandeling.

Vanwaar deze inleiding bij iemand die gewoon luidsprekers ontwerpt?

"Wel, ik denk dat juist ook in deze tijd de consument meer eisen stelt aan afwerking en vormgeving van de luidspreker", zo zegt Doggen tijdens een bezoek aan de redactie. "De link naar geluid is misschien sterker dan mijn achtergrond doet vermoeden. De 'drive' om tot ver in de materie te willen doordringen was vroeger in mijn werk noodzaak en passie. Nu ga ik daar mee door bij het 'maken' van geluid. Ach, en je moet natuurlijk ook behoorlijk behept zijn met het 'audio-virus'."

Waarom gebruikt Daluso aluminium voor de kast?

"De keuze van aluminium is heel bewust, vanaf het eerste uur dat ik er aan dacht fabrikant te gaan worden. Het is de vrijheid van vorm. Een ontwerp hoeft niet al te volumineus te worden zoals dat al gauw bij een materiaal zoals MDF het geval is. De efficiëntie te benutten ruimte is door de dikte van de kastwand, van zes tot acht millimeter (!) heel profijtelijk. Bovendien zijn reflex-kanalen heel gemakkelijk te integreren. Ja, deze voordelen bij elkaar opgeteld maken het mogelijk om rust in een ontwerp te brengen."

Hoe kom je er op deze vorm te gaan maken?

"Eigenlijk bestaat de vorm al zo'n vier jaar vanaf de tekening. Vrijwel ongewijzigd. Het ontwerp moest een samensmelting

zijn van een heel fraai uiterlijk en een uitstekende geluidskwaliteit. Aan deze eigenschappen is zeer veel aandacht besteed. Daarnaast bieden de luidsprekers meer laag dan het uiterlijk zou doen vermoeden. Bovendien is de controle op het laag in dit ontwerp relatief eenvoudig en is een elektrische aanpassing niet nodig. Dit laatste komt natuurlijk het rendement ten goede."

En de keuze van de units. Waarom co-axiaal. Wat voor filtering past Daluso toe?

"Om op het laatste een antwoord te geven het volgende. In de Dutch-Basic XL wordt het hele technisch haalbare bereik van de woofer gebruikt. Dat wil zeggen tot 4.500Hz. De iets grotere XXL heeft er een woofer bij die, met een eerste orde filtering vanaf 180 Hz tot 500Hz, de woofer van de co-axiale unit ondersteunt. In beide modellen wordt het hoog met een 6dB-filter verzorgd en trekt een 'Notch-netwerk' alles netjes vlak. Op deze manier beantwoordt het ontwerp aan mijn streven van neutrale weergave. De keuze van co-axiaal is gevallen vanwege het goede stereo-beeld dat deze SEAS-unit geeft. Ik vind plaatsing en ruimtelijkheid in de weergave erg belangrijk."

Hoe reageert de luidspreker op een gemiddelde versterker die te koop is?

"Bijna als een doodoener: een ruime voeding en graag muzikaal. Bij diverse winkeliers heb ik demonstraties verzorgd met gangbare modellen. Ook is de combinatie met buizen, zelfs hybride, zeer goed geslaagd. Zo had ik op de VAD-Show Shanling's aangesloten, en dat klonk goed. De reacties van het publiek waren ook zeer positief. Maar, en dat wil ik graag benadrukken, de keuze van alle schakels in de keten is belangrijk. Kabels doen toch meer dan je zou willen vermoeden. Kortom: de aandacht in

de opbouw van de set is zeer belangrijk, zelfs met de relatief eenvoudige middelen.”

In de testkamer van HVT heeft in de periode dat de Daluso's te gast waren op een tweetal versterker(-combinatie)s staan te spelen: Marantz en Classé. Weliswaar geen direct huis-tuin-en-keuken-producten, maar de Daluso's 'verdienden' het wel, deze top-versterking.

Dutch-basic XL en XXL

Om met het kleine model, wat is klein met een hoogte van 91 cm, de XL te beginnen. De behuizing is van geëxtrudeerd aluminium – onder verhitting van rond de 500 graden wordt de kast in één stuk uit de mal getrokken – de aansluiting van de bekabeling is aan de onderzijde onder het elegante voetje. Het is een twee-weg bas-reflex luidspreker. De gebruikte co-axiale unit is van de Noorse fabrikant SEAS.

De 'XXL' meet een meter twintig in hoogte en heeft als eerder vermeld er een woofer bij.

Luisteren

De Daluso's zijn aangesloten geweest op de set Marantz PM-11S1 geïntegreerde versterker en SA-11S1 tweekanaals SA-CD-speler (zie test HVT januari 2005); een set van zesduizendvijfhonderd euro. De luidsprekerbekabeling is als bekend mag worden verondersteld van Siltech (New York), al sedert een paar jaar de referentie van HVT. Geluisterd is er, hoe kan het ook anders, naar een groot en gevarieerd repertoire. 'Hangen' bleef overigens tijdens de vele luistersessies de MFSL sampler met de Chieftains, telkens met een andere gast-artiest. Opvallend is inderdaad het neutrale karakter van de XLL's maar vooral dat van de XL's. Nergens een zweem van agressie te bespeuren, noch in het hoog, noch de door mij vaak als zeer storend ervaren opdringerig laag. Hiermee is het natuurlijk geenszins een speaker geworden van het brede middengebied. De XXL heeft duidelijk meer 'body', warmte zo je wilt, dan de XL, dat zeker. Hiermee heeft overigens de XL mijn voorkeur, want voor lage lusten moet je niet bij mij

zijn. Laag is muzikaal bekeken ondersteunend, zelden melodievoerend en in mijn optiek al helemaal nooit spelbepalend. Maar goed ieder zijn smaak, waar hooguit over valt te twisten.

Wisseling naar een combinatie van Classé, de CAP-2100 geïntegreerde versterker en CDP-100 CD-speler, samen ruim vijftig procent duurder dan de Marantz-combinatie, bracht een verandering teweeg. Ja, dat wel, maar classificeren is erg moeilijk. Duidelijk is in elk geval wel dat de Daluso's het beste onder de zon verdienen. Tijdens het gesprek met Ed Doggen hebben de XL's ook nog op een nóg duurder

systeem staan spelen, maar dit terzijde, je moet de kerk ook midden in het dorp laten. En om dit te onderstrepen, speelden de Chieftains verder in op mijn Ierse gemoed. Wat kan goede muziekweergave toch fantastisch zijn.

Conclusie

Voor een beginnend luidsprekermerk is het zeer moeilijk een plaatsje te veroveren in het modellenlandschap dat in ons land al bestaat. De Daluso's, mede ook door het zeer flexibele en gevarieerde aanbod, verdienen hier wel degelijk een plaats. Ik verwacht dat met het design-aspect van Daluso vele concurrenten er een harde dobber aan zullen hebben, of anders gezegd een harde noot te kraken hebben. Het zich uitbreidend dealernet helpt daar natuurlijk ook bij. Een aanbeveling, en neem uw levensgezel(lin) mee voor de kleur...

Voor meer informatie Daluso tel. +31 (0)6 1135 4725 / info@daluso.com

Huidige dealers:

Snijders Hifi, Rotterdam - MoreDesign, Nijkerk - De Stenvork, Uden -

Rob Goossens Beeld&Geluid, Echt - Home Perfection, Bergen op Zoom -

Aelivé audio en interieur, Montfoort - ComboDesign, Utrecht (Interieurzaak) -

Art.Dabekausen, Echt (Galerie) - Audio Time, Breda - Isora, Gilze

